

Årsberetning 2020

Praksisudvalget ved Københavns Universitet

Indhold

PRAKSISUDVALGETS ARBEJDE.....	3
Behandlede sager	3
Øvrigt arbejde	3
Afsluttede sager	4
BILAG 1-2	

Praksisudvalgets arbejde

Hermed afgiver Udvalget vedr. ansvarlig forskningspraksis (Praksisudvalget) ved Københavns Universitet sin årsberetning for 2020.

Praksisudvalget har i 2020 afholdt 6 møder.

Behandlede sager

I løbet af 2020 har Praksisudvalget modtaget 12 nye anmeldelser.

Syv af disse anmeldelser oversendte Praksisudvalget til Nævnet for Videnskabelig Uredelighed. Fire anmeldelser omhandlede tvivlsom forskningspraksis og blev derfor behandlet af Praksisudvalget, og én anmeldelse afviste udvalget at behandle.

Praksisudvalget har i 2020 færdigbehandlet i alt fire sager, hvoraf:

- én sag blev optaget til behandling i 2019
- to sager blev optaget til behandling i 2020
- én sag blev behandlet af Praksisudvalget, efter den havde været behandlet i Nævnet for Videnskabelig Uredelighed

Nævnet har i beretningsåret truffet afgørelse i fem sager, der var blevet oversendt af Praksisudvalget i 2019. I tre sager fandt nævnet, at der forelå videnskabelig uredelighed. Én sag blev oversendt til Praksisudvalget, da nævnet vurderede, at sagen kunne indeholde forhold om tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalgets færdigbehandlede sager er omtalt i denne beretning på side 4-5.

Øvrigt arbejde

I beretningsperioden har Praksisudvalget opdateret sin klageblanket og udgivet en tilhørende vejledning, der særligt fokuserer på vejledning om anmeldelse af sager om plagiering samt forfatterskab og anden kreditering.

Klageblanket og vejledning er medtaget i denne årsberetning som bilag 1.

Som opfølgning på Praksisudvalgets konference i 2019, om studerendes deltagelse i forskning på universitetets bachelor- og kandidatuddannelser, har udvalget arbejdet på en tjekliste, som studerende og forskere kan bruge ved inddragelse af studerende i forskningsprojekter. Det er hensigten, at denne tjekliste skal fungere som et frivilligt hjælperedskab, og formålet er at synliggøre nogle af de problemstillinger, som senere kan vise sig ved studerendes deltagelse i forskningsprojekter, bl.a. relateret til håndtering og deling af data. Tjeklisten skal bidrage til at udfordringerne håndteres i tide og undgår at udvikle sig til konflikter eller sager om tvivlsom forskningspraksis. Det er forventningen, at arbejdet med tjeklisten færdiggøres i 2021.

I beretningsperioden har Praksisudvalget været i dialog med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed om kompetencedelingen mellem forskningsinstitutionerne og nævnet samt om sagsbehandlingstider. I den forbindelse har nævnet oplyst, at det ikke inden for lovens rammer vil være muligt at overlade vurderingen i henhold til lov om videnskabelig uredelighed mv. § 3, stk. 2, nr. 1, til forskningsinstitutionerne. Efter bestemmelsen foreligger der ikke videnskabelig uredelighed i tilfælde af fabrikering, forfalskning og plagiering, som kun har haft ringe betydning ved planlægningen, gennemførelsen eller rapporteringen af forskningen.

Forskning & Innovation ved Københavns Universitet har, som omtalt i udvalgets beretning for 2019, udarbejdet udkast til retningslinjer for *Named Person*-ordningen. Arbejdet med retningslinjer for *Named Person*-ordningen ved Københavns Universitet blev endeligt afsluttet ultimo 2020.

Da arbejdet med retningslinjer for *Named Person*-ordningen er afsluttet, er det Praksisudvalgets hensigt primo 2021 at få indsat en henvisning til ordningen i "København Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed".

Professor Mads Bryde Andersen fra Det Juridiske Fakultet blev udpeget som medlem af Praksisudvalget den 11. december 2019. På årets første møde den 14. januar 2020 blev Mads Bryde Andersen valgt som formand. Den 28. februar 2020 blev professor Peter Sandøe udpeget fra Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, og den 1. april 2020 blev han valgt som næstformand for udvalget.

Klinisk professor Merete Nordentoft fra Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet fratrådte Praksisudvalget den 7. juni 2020, og den 8. juni 2020 blev klinisk professor Gorm Greisen udpeget som nyt medlem.

En oversigt over udvalgets medlemmer findes i bilag 2.

Afsluttede sager

1. Dato for udtalelse: Den 2. april 2020

Tema: Plagiering

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om den indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have plagieret i en fondsansøgning. Da anmeldelsen alene vedrørte to tilfælde af plagiering af korte tekststykker, besluttede Praksisudvalget at behandle anmeldelsen. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget fandt, at indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis. Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på, at der var tale om plagiering, og at den kopierede tekst var en del af fondsansøgningens hypotese og dermed en central del af ansøgningen. Brugen af teksten gav det indtryk, at indklagede selv havde udviklet hypotesen.

2. Dato for udtalelse: Den 15. juni 2020

Tema: Misvisende forskning

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om den indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have forfalsket en række artikler. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis. Sagen var tidligere blevet behandlet af Nævnet for

Videnskabelig Uredelighed, der afgjorde, at indklagede ikke havde udvist videnskabelig uredelighed.

Praksisudvalget fandt, at indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis, men at der ikke var tale om, at indklagede havde begået forfalskning
Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på, at indklagede ikke havde sikret, at data var blevet præsenteret på en transparent måde.

3. Dato for udtalelse: Den 6. august 2020

Tema: Forfatterskab

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om den indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved at have ændret forfatterskabet i en artikel, således at anmelder var delt førsteforfatter i stedet for førsteforfatter, samt ved ikke at have delt forskningsresultater med anmelder. Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at indklagede ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis.
Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på, at beslutningen om ændring af forfatterskabet var berettiget som følge af de øvrige medforfatteres fælles beslutning herom, da det ikke var muligt at finde en løsning, samtlige medforfattere var enige i. I forhold til påstanden vedrørende deling af forskningsresultater lagde Praksisudvalget bl.a. vægt på, at der ikke var indgået en skriftlig aftale mellem parterne.

Dato for udtalelse: Den 28. oktober 2020

Tema: Forfatterskab

Anmelder ønskede Praksisudvalgets stillingtagen til, om den indklagede havde udvist tvivlsom forskningspraksis ved ikke at have tildelt anmelder medforfatterskab til en artikel.
Indklagede afviste at have udvist tvivlsom forskningspraksis.

Praksisudvalget fandt, at indklagede ikke havde udvist tvivlsom forskningspraksis.
Praksisudvalget lagde bl.a. vægt på, at indklagede havde anmodet om anmelders bemærkninger til klarhed og indhold i manuskriptet til artiklen, men at anmelder blot havde bidraget med ekstra referencer. Praksisudvalget vurderede, at anmelder ikke havde ydet et substantielt bidrag til forskningen, og at anmeldte således ikke levede op til kriterierne for medforfatterskab i Vancouver-reglerne.

Bilag 1:

Blanket til anmeldelse af mistanke om videnskabelig uredelighed eller tvivlsom forskningspraksis til Praksisudvalget ved Københavns Universitet.

Anmelder:

Fulde navn:	
Adresse:	
Postnummer:	By:
Tlf.nr.:	CPR-nummer/CVR-nummer:
E-mail:	

Indklagede:

Fulde navn:	
Adresse:	
Postnummer:	By:
Tlf.nr.:	CPR-nummer:
E-mail:	

Sagen:**Anmelders påstand(e):**

Angiv meget nøje hvilke handlinger og undladelser m.v., der påstås at udgøre tvivlsom forskningspraksis eller videnskabelig uredelighed.

Genstanden for anmeldelsen:

Hvis klagen knytter an til et produkt (fx en tekst eller en figur) angives dette. Produktet skal vedlægges som bilag.

Hvis klagen knytter an til en formidling, et begivenhedsforløb mv., bør der vedlægges dokumentation for de væsentligste led her, fx i form af e-mails, protokoller, mødereferater mv.

Anmelders anbringender:

Angiv så detaljeret som muligt de argumenter og den dokumentation, som påstanden støttes på. Fx skal påstande om plagiering ledsages af en præcis henvisning til de sider/afsnit/linjer som påstandene vedrører.

Sagsfremstilling:

Beskriv med henvisning til den fremsendte dokumentation sagens udvikling i det omfang, det er nødvendigt for at kunne forstå klagen.

Bilag:

Alle oplysninger skal som udgangspunkt dokumenteres ved fremlæggelse af bilag.
Bilag vedlægges klagen i datorækkfølge og skal nummereres fortløbende ("Bilag 1", "Bilag 2"
etc.).

Bilagsnr.:	Bilagets titel:
Bilag 1	
Bilag 2	
Bilag 3	
Bilag 4	
Bilag 5	
Bilag 6	
Bilag 7	
Bilag 8	
Bilag 9	
Bilag 10	
Bilag 11	
Bilag 12	
Bilag 13	
Bilag 14	
Bilag 15	
Bilag 16	
Bilag 17	
Bilag 18	
Bilag 19	
Bilag 20	

Anmelders underskrift:

Sted og dato:	Underskrift:
---------------	--------------

Særligt om plagiering:

Hvis anmeldelsen om videnskabelig uredelighed særligt vedrører mistanke om plagiering, er det vigtigt, at det videnskabelige produkt vedlægges, dvs. den tekst (fx en publiceret artikel), hvori der påstås at være plagieret.

I denne tekst skal du markere dele, der påstås at være plagiat. Ved hver markering skal du indsætte en note, som angiver fra hvilken kilde og hvorfra i den pågældende kilde, der er plagieret. Både fremhævelsen og noter kan indføjes ved brug af standardfunktionaliteter i Acrobat Reader. Også andre værktøjer kan benyttes, fx PDF Annotator, Bluefire Reader og GoodReader.

Du skal ligeledes vedlægge den plagierede tekst og markere de steder, hvor den plagierede tekst findes i det videnskabelige produkt.

Alle tekster, der er relevante for anmeldelsen, vedlægges i fuld længde i en PDF-fil. PDF-filen bør være af en sådan kvalitet, at der kan kopieres elektronisk fra filen. Om muligt bør der vedlægges PDF-filer, der muliggør tekstgenkendelse.

Hvis anmeldelsen vedrører flere tilfælde af plagiering, bør den indeholde præcise oplysninger om hvert enkelt tilfælde.

Særligt om medforfatterskab og anden kreditering:

Hvis anmeldelsen om tvivlsom forskningspraksis særligt vedrører manglende kreditering i et produkt (fx i en artikel), er det nødvendigt at vedlægge omfattende dokumentation for denne manglende kreditering.

Hvis anmeldelsen vedrører en klage om, at du ikke er tildelt medforfatterskab, skal du vedlægge dokumentation for, at du har ydet et væsentligt bidrag til forskningen, der ligger til grund for produktet.

Hvis anmeldelsen vedrører en klage om, at du ikke er blevet anerkendt på behørig vis, fx under taksigelser (acknowledgement), skal du vedlægge dokumentation for, at du har ydet vigtigt arbejde eller et intellektuelt bidrag, som har påvirket den rapporterede forskning. Der henvises herved til pkt. 4(1) i Den danske kodeks for integritet i forskning.

For at løfte bevisbyrden for den manglende kreditering kan det være relevant at fremlægge e-mails, der viser forskningsprojektets udvikling og eventuelle kontrakter indgået mellem dig og de andre involverede.

Fremsendelse af klage:

Blanketten udfyldes og sendes sammen med bilag til Praksisudvalgets Sekretariat fx på én af følgende måder:

- Via e-boks (digital post) til: Københavns Universitet, CVR-nummer: 29 97 98 12, att.: Praksisudvalgets sekretariat
- Via sikker e-mail til: rektorsekretariatet@adm.ku.dk, att.: Praksisudvalgets sekretariat
- Via almindelig post til: Rektorsekretariatet, Nørregade 10, PO BOX 2177, 1077 København K, att.: Praksisudvalgets sekretariat

Øvrige oplysninger om Praksisudvalget:

Se information om Praksisudvalget, om ansvarlig forskningspraksis på Københavns Universitet og om sagsbehandlingen i Praksisudvalget på hjemmesiden www.praksisudvalget.ku.dk

Praksisudvalgets behandling af personoplysninger:

Københavns Universitet er dataansvarlig for de personoplysninger, som Praksisudvalget modtager og

indhenter i forbindelse med sager, som Praksisudvalget håndterer og behandler efter [lov om videnskabelig uredelighed m.v.](#)¹

Personoplysningerne behandles efter reglerne i [databeskyttelsesforordningens](#) artikel 6, stk. 1, litra c) og e).

Praksisudvalget vil i forbindelse med sagens behandling indhente de oplysninger der er nødvendige for sagens behandling. Dette vil almindeligvis være oplysning om CPR-nummer, navn, adresse, ansættelsesforhold, uddannelse og e-mailadresse.

Praksisudvalget kan registrere, behandle og udveksle oplysninger med Nævnet for Videnskabelig Uredelighed og sagens parter med henblik på at behandle sagen efter lovgivningen.² Du har som udgangspunkt ret til at få indsigt i de oplysninger, som Praksisudvalget behandler om dig, og til at gøre indsigelse mod, at oplysningerne behandles. Kontaktoplysninger på Praksisudvalgets sekretariat fremgår ovenfor.

Du kan læse mere om Københavns Universitets håndtering af personoplysninger her:

<https://informationssikkerhed.ku.dk/politik/>

Københavns Universitet har en databeskyttelsesrådgiver, som du kan kontakte, hvis du har spørgsmål om behandlingen af oplysningerne om dig. Du kan kontakte databeskyttelsesrådgiveren på dpo@adm.ku.dk

Klage over Praksisudvalgets behandling af personoplysninger kan sendes til Datatilsynet dt@datatilsynet.dk

¹ Lov nr. 383 om videnskabelig uredelighed m.v. af 26. april 2017

² Lov nr. 383 om videnskabelig uredelighed m.v. af 26. april 2017

Bilag 2: Praksisudvalgets medlemmer

Navn	Titel	Fakultet
<u>Mads Bryde Andersen</u> Udpeget den 11. december 2019	Professor	Det Juridiske Fakultet
<u>Peter Sandøe</u> Udpeget den 28. februar 2020	Professor	Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
<u>Gertrud Jørgensen</u> Udpeget den 23. september 2019	Professor	Der Natur- og Biovidenskabelige Fakultet
<u>Gorm Greisen</u> Udpeget den 8. juni 2019	Klinisk professor	Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
<u>Gunner Lind</u> Udpeget den 5. september 2020	Professor	Det Humanistiske Fakultet
<u>Inge Kryger Pedersen</u> Udpeget den 1. juni 2019	Lektor	Det Samfundsvidenskabelige Fakultet
<u>Jens Lykkesfeldt</u> Udpeget den 11. april 2017	Professor	Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
<u>Jesper Høgenhaven</u> Udpeget den 13. april 2018	Professor	Det Teologiske Fakultet

Praksisudvalgets medlemmer udpeges af de akademiske råd for en periode af 3 år, jf. § 4, stk. 2 og 3, i de for udvalget gældende regler ”Københavns Universitets regler om håndtering af sager om tvivlsom forskningspraksis og videnskabelig uredelighed”. Udvalget udpeger selv formand og næstformand blandt sine medlemmer. Genudpegning kan finde sted.

Årsberetning 2020

Udvalget vedr. ansvarlig forskningspraksis

(Praksisudvalget)

Københavns Universitet

Nørregade 10, Postboks 2177

1017 København K